

СИСТЕМА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Системи обліку є головними компонентами інформаційних систем будь-якого підприємства. Вони накопичують, групують і узагальнюють фінансово-виробничу інформацію для керівництва та інших підрозділів підприємства. Незважаючи на те, що на практиці, як правило, використовуються окремі елементи управлінського обліку, важливо, щоб ці елементи були об'єднані в єдину систему, орієнтовану на досягнення головного результату – підвищення якості управління підприємством.

Дослідженню формування особливостей функціонування управлінського обліку на підприємствах присвячені праці, таких як С. В. Голова, В. Б. Івашкевича, Т. П. Карпової, В. Е. Керімова, О. В. Ковальової, Н. П. Кондракової, В. С. Леня, Л. В. Нападовської, М. С. Пушкара, А. Д. Шеремета та ін.

Управлінський облік на більшості підприємствах не ведеться або перебуває у зародковому стані. В основному це можна пояснити відсутністю єдиної методологічної основи, методичних рекомендацій з організації управлінського обліку в окремих галузях вітчизняної економіки, а також періодом його становлення та розвитку в вітчизняній практиці. Сьогодні вітчизняні підприємства, функціонуючи в умовах конкуренції, відчують потребу в організації дієвої системи управлінського обліку. Так, В. Е. Керімов звертає увагу, що на сучасному етапі розвитку економіки найважливішим завданням є вдосконалення системи управління виробництвом на основі єдиних принципів планування, обліку, оцінки, калькулювання, аналізу та контролю. У цих умовах суттєво зростає роль управлінського обліку, що є необхідним інструментом у мобілізації всіх наявних резервів підвищення ефективності виробничо-господарської і фінансової діяльності підприємств [1].

В цих умовах особливого значення набуває система управлінського обліку. Ця система є органічною частиною системи бухгалтерського обліку, яка забезпечує різних користувачів своєчасною, достатню та достовірною інформацією з питань діяльності господарюючого суб'єкта. Систему управлінського обліку кожне підприємство може створювати, виходячи тільки зі своїх цілей та перспектив розвитку. Використання системи управлінського обліку сприяє вдосконаленню всього процесу управління підприємством, створює реальні можливості для його оптимізації. Під системою управлінського обліку на підприємстві слід

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

розуміти спостереження, оцінку, реєстрацію, вимірювання, обробку, систематизацію та передачу інформації переважно про витрати і результати господарської діяльності в інтегрованій системі обліку, нормування, планування, контролю та аналізу з метою формування достатньої інформаційної бази внутрішнім користувачам для прийняття оперативних (тактичних) і прогнозних (стратегічних) управлінських рішень [2].

Організація управлінського обліку повинна забезпечувати розподіл загальних завдань, що стоять перед управлінським апаратом підприємства, між усіма рівнями управління таким чином, щоб кожен менеджер ніс свою частку відповідальності за рішення певної частини зазначених завдань; одночасно облікова система повинна забезпечувати взаємозв'язок різних інформаційних потоків як основу для взаємодії всіх функцій управління. Також управлінський облік має охоплювати систему управління діяльністю підприємства в цілому, включаючи: стратегічне управління (у тому числі стратегічне і оперативне планування діяльності, а також стратегічний аналіз); виробничий облік; розробку показників діяльності; формування управлінської звітності. У систему управлінського обліку окремі автори включають прогнозування внутрішніх і зовнішніх факторів, що впливають на діяльність підприємства [3].

Сьогодні вітчизняні підприємства мають можливість самостійно організувати систему управлінського обліку та бюджетування на своєму підприємстві. Для цього їм потрібна наявність:

- висококваліфікованого персоналу; – чітке уявлення про джерела отримання прибутку і статті витрат підприємства; – взаємозв'язок між відділами підприємства;
- чітке уявлення процесу подальшої інтеграції управлінської інформації в бухгалтерський облік.

Організація системи управлінського обліку пов'язана з цілою низкою складнощів, з якими стикаються управлінці.

Основними проблемами впровадження управлінського обліку є:

- відсутність чітких стратегічних цілей;
- якщо цілі не визначені, це призводить до невірному визначення вирішуваних завдань;
- відсутність єдиної нормативної бази на підприємстві і єдиної термінології, що є особливо актуальним для великих організацій, в тому числі і для холдингів, коли відсутність єдиної облікової політики та використання різних методів, застосовуваних усередині холдингової групи, приводять до різних результатів;
- неправильний вибір менеджера проекту;

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ОБЛІКУ І ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

- постановка нереальних цілей і термінів, а також нечітке планування і документування проекту;
- відсутність дієвих механізмів контролю; – недостовірність і несвоєчасність надання інформації (цей аспект безпосередньо пов'язаний з типом організаційної структури і масштабом діяльності) [4].

Отже, розвиток управлінських технологій безпосередньо пов'язаний з розвитком і реалізацією систем управлінського обліку та бюджетування.

Список літературних джерел

1. Керимов В. Э. Управленческий учет : учебник / В. Э. Керимов. – М.: Дашков и Ко, 2004. – 460 с.
2. Волошин Д. А. Проблемы организации систем управленческого учёта / Д. А. Волошин // Экономический анализ: теория и практика. – 2006. – № 22. – С. 52-57.
3. Аврова И. А. Управленческий учет / И. А. Аврова. – М.: Бератор-паблишинг, 2007. – 324 с.
4. Матвійчук М. З. Формування системи управлінського обліку на підприємстві / М. З. Матвійчук // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 5. – С. 235-241 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sre_2013_5_31.

УДК 657

**Н. С. ЛІБА,
В. І. ТОРІНА**

Мукачівський державний університет

ІНФОРМАЦІЯ ЯК ОСНОВА ВЕДЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

У даний час українські нормативні акти з бухгалтерського обліку не мають офіційного визначення та рекомендацій з ведення управлінського обліку і не приділяють належної уваги поясненню функцій та задач обліку взагалі, а також трактуванню понять, що застосовуються у професійній бухгалтерській мові. Це можливо виправдати тим, що організація управлінського обліку це внутрішня справа кожного підприємства, держава не може зобов'язати підприємства вести управлінський облік чи написати єдині правила для його ведення, що характерно для практики розвинутих країн.

Вагомий внесок у дослідження питання управлінського обліку зробили такі видатні вітчизняні науковці, як Ф. Ф. Бутинець, В. Ф. Палій, М. Г. Чумаченко, А. Я. Яругова та інші.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>